

Viimeinen tuomari - Samuelin kirjat

Annettu Jumalan käyttöön

Raito Paananen 5.10.2019

Johdanto Samuelin kirjoihin

- Nyt aloitamme uuden opetussarjan, joka on 3 illan raamattusarja Samuelista. Sarjan otsikkona on Viimeinen tuomari – Samuelin kirjat ja tämän ensimmäisen illan otsikkona ”Annettu Jumalan käyttöön”. Tänäkin käsittelemme Samuelin lapsuutta ja kutsua. Myöhemmissä illoissa käsitellään Samuelia muutosjohtajana sekä Israelin ensimmäisiä kuninkaita.
- Vanhassa testamentissa on 2 Samuelin kirjaa, jotka sijoittuvat Tuomarien kirjan ja Ruutin kirjan sekä 1. ja 2. Kuningasten kirjan väliin. Ajallisesti Samuelin kirjat kuvaavat reilun 100 vuoden ajanjaksoa alkaen noin vuodesta 1060 eKr. Tuo ajanjakso alkaa tuomarien ajan lopulta ja päättyy Daavidin hallituskauden loppuun. Tuona aikana kuningasvalta Israelissa vakiintui.
- Alun pitäen 1. ja 2. Samuelin kirjat olivat yksi ainoa kirja. Kirjojen kirjoittajaa ei varmuudella tiedetä, mutta on otaksuttu, että Samuel itse on kirjoittanut osan tekstistä ja mahdollisesti profeetat ja historioitsijat Naatan ja Gaad ovat myös olleet sen kirjoittajina. Heistä on tämäntyyppinen maininta 1. aikakirjan lopussa.
- Samuelin kirjoja hallitsee kolme merkittävää henkilöä: profeetta/tuomari Samuel sekä kuninkaat Saul ja Daavid. Saulista tuli Israelin kansan ensimmäinen kuningas, ja hänen seuraajansa, Daavid, oli Israelin merkittävimpiä kuninkaita.
- Tuomarien kirjan kuvaamana aikana elämä luvatussa maassa ajautui yhä syvenevään pimeyteen ja anarkiaan. Kansalla ei ollut selvää johtajaa Joosuan jälkeen. Viholliset ahdistivat israelilaisia ja osa maasta oli edelleen valloittamatta. Tuomareiksi kutsutaan niitä miehiä ja naisia, joita Jumala aika ajoin nosti kansan pelastajaksi, vapauttajaksi ja yhdistäjäksi. He olivat enemmän heimo- ja sotapäälliköitä kuin kansan hengellisiä johtajia. Näitä tuomareiksi kutsuttuja olivat mm. Gideon, Simson, Debora ja Jefta.
- Tuomarien ajan sekavuutta aikaa kuvaa hyvin Tuomarien kirjan viimeinen jae:

Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein. (Tuom. 21:25)

- Kuvaako tämä myös meidän aikaamme? Jos Jeesus ei ole kuningas ja Jumalan sana ei meitä ohjaa, teemmekö sitä mikä omasta mielestämme on oikein tai mikä tuntuu hyvältä. Tällöin ei ole mitään ihmisen ulkopuolella olevaa totuutta, joka ohjaisi tekemistä.
- Samuel oli Israelin tuomareista viimeinen ja ensimmäinen suuri profeetta. Toisin kuin useimmat muut tuomarit, Samuel ei ollut sotapäällikkö, vaan ennemminkin hengellinen johtaja. Hänet Jumala nosti kansan johtajaksi ja uudistajaksi. Samuelin aikana kansa alkoi entistä voimakkaammin vaatimaan kuningasta ja Samuel joutui siihen taipumaan Hänen tehtäväkseen tuli asettaa virkaansa Israelin ensimmäinen kuningas Saul ja valvoa tämän toimia. Hän joutui myös erottamaan Saulin ja voitelemaan kuninkaaksi tämän seuraajan Daavidin.
- Tätä aikaa voisi pelkistään kuvata myös niin, että Israel muuttui teokratiasta anarkian kautta monarkiaan.

Messikysymyksiä:

- Miten em. Tuomarien kirjan kohta kuvaa Israelin kansan tilannetta ja Jumalasuhdetta?
- Mistä syistä luulet Israelin heimojen alkaneen kaivata kuningasta?
- Mitä yhtäläisyyksiä löydät tuosta Raamatun jakeesta meidän aikaamme?

Samuelin syntymä ja lapsuus

- Samuelin vanhemmista kerrotaan 1. Samuelin kirjan alussa näin:

Raamataim-Soofimissa, Efraimin vuoristossa, oli mies, nimeltä Elkana, Jerohamin poika, joka oli Elihun poika, joka Toohun poika, joka Suufin poika, efratilainen. Hänellä oli kaksi vaimoa; toisen nimi oli Hanna, ja toisen nimi oli Peninna. Ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hanna oli lapseton. Tämä mies meni joka vuosi kaupungistansa Siiloon rukoilemaan Herraa Sebaotia ja uhraamaan hänelle. Ja siellä oli kaksi Eelin poikaa, Hofni ja Piinehas, Herran pappeina. Niin Elkana eräänä päivänä uhrasi. Ja hänellä oli tapana antaa vaimollensa Peninnalle ja kaikille tämän pojille ja tyttärille määräosat. Mutta Hannalle hän antoi kahdenkertaisen osan, sillä hän rakasti Hannaa, vaikka Herra oli sulkenut hänen kohtunsa. Ja hänen kilpailijattarensa kiusasi häntä kiusaamistaan suututtaaksensa häntä, koska Herra oli sulkenut hänen kohtunsa. (1. Sam. 1:1-6)

- Elkana oli siis Efraimin sukua. Tässä alussa on mielenkiintoista panna merkille, että Elkanasta kuvataan pitkä historia 4 miespolvea Elkanasta taaksepäin. Tällainen toistuu useassa kohti Raamattua, useasta miehestä sanotaan ainakin, kenen poika hän oli. Sukuketjua siis arvostettiin. Kuinka moni meistä muistaa esim. isänsä suvusta nimiä 4 polvea taaksepäin?
- Elkanalla oli 2 vaimoa, ilmeisesti hän oli ottanut uuden vaimon, kun ilmeni ettei Hanna saanut lapsia. Elkana oli kuitenkin kunnon mies: Hän vei perheensä vuosittain uhraamaan ja piti Hannaa arvossa lapsettomuudesta huolimatta. Sen sijaan toinen vaimo Peninna kiusasi toistuvasti Hannaa.
- Tästäkin näemme, kuinka moniavioisuus johti vakaviin perheristiriitoihin. Jumalan alkuperäinen tarkoitus avioliitosta oli ja on edelleenkin yhden miehen ja yhden naisen liitto. Kaikki muut muodot eivät ole Jumalan tarkoittamia. Tänä aikana, kun on säädetty sukupuolineutraali avioliitto niin jo on esitetty lukumääräneutraalia avioliittoa. Kun pelkkä ihmisten välinen ”rakkaus” on kaiken mitta, kaikki on mahdollista.
- Siilo oli paikka, joka oli Joosuan ajoista alkaen ollut Israelin poliittinen ja uskonnollinen keskus, jossa tuohon aikaan vietettiin vuosittain Herran juhlaa eli ilmeisesti elonkorjuujuhlaa. Siilossa säilytettiin liitonarkkia ja tuohon aikaan sen ympärille oli jo rakennettu jonkinlainen temppeli ilmestysmajan sijaan. Siilo sijaitsi Samarian vuoriseudulla maan keskiosissa, jonne eri sukukuntien oli helppo kokoontua. Ylipappi Eelin suku palveli Herran huoneessa tuohon aikaan. Eeli oli samalla myös Israelin tuomari.
- Hannalla oli lapsettomuudesta suuri kipu. Tämä näkyy seuraavissa jakeissa:

Kun he sitten olivat syöneet ja juoneet Siilossa ja pappi Eeli istui istuimellaan Herran temppelin ovenpielessä, nousi Hanna ja rukoili Herraa mieli murheellisena, itki katkerasti ja teki lupauksen sanoen: "Herra Sebaot, jos sinä katsot palvelijattaresi kurjuutta, muistat minua etkä unhota palvelijatartasi, vaan annat palvelijattarellesi miehisen perillisen, niin minä annan hänet Herralle koko hänen elinajaksensa, eikä partaveitsi ole koskettava hänen päätänsä". (1. Sam. 1:9-11)

- Hanna itki katkerasti, rukoili Herraa ja teki samalla lupauksen luovuttaa mahdollisesti syntyvä poika lapsi Herran käyttöön koko elinajakseen. Tämä lupaus oli ns. nasiirilupaus, josta säädettiin Mooseksen laissa 4. Moos. 6. Nasiiri tarkoittaa erotettua tai vihittyä. Nasiiri oli joko mies tai nainen, joka lupautui vihkiytymään ja pyhittymään Herralle tietyksi ajaksi. Niin kuin tästä näkyy, myös lapsia annettiin Herralle nasiireiksi. Nasiirin tuli pidättäytyä viinistä ja väkihuomista, olla leikkaamatta hiuksiaan ja partaansa ja varottava saastumista kuolleista.

Lupausajan päätyttyä hänen oli tuotava uhrilahjoja Herralle. Vaikka määräyksiä kutsutaankin nasiirilaisiksi, nasiiriksi ryhtyminen oli täysin vapaaehtoista.

- Tämä oli merkittävä lupaus Hannalta, hän oli valmis luopumaan kokonaan pojastaan, jos sellaisen saisi. Eikä vain määrääjäksi vaan eliniäksi. Ilmeisesti Jumala oli näiden vaikeiden vuosien ja odotuksen aikana pehmittänyt hänen sydäntään niin, että hän oli valmis tähän. En tiedä kuinka yleinen nasiirilupaus oli tuohon aikaan mutta kyllä kuvastaa Hannan tilannetta ja harrasta toivetta lapsen saamisesta.
- Kun Hanna hiljaa ja äänettömästi rukoili ja vain hänen huulensa liikkuvat, pappi Eeli katsoi häntä ja luuli hänen olevan humalassa ja kehotti Hannaa selvittämään päänsä. Eeli oli jo vanha mies ja vähän huononäköinen eikä erottanut kunnolla mitä tapahtui. Tai sitten tuohon aikaan ei ollut epätavallista hoippua humalassa Herran pyhäkössäkin.
- Kun Hanna sitten selitti Eelille tilanteensa, ymmärsi pappi tilanteen ja siunasi Hannaa. Tämä helpotti Hannan oloa.

Eeli vastasi ja sanoi: "Mene rauhaan, Israelin Jumala antakoon sinulle, mitä olet häneltä pyytännyt". Hän sanoi: "Salli palvelijattaresi saada armo sinun silmiesi edessä". Niin vaimo meni pois ja söi eikä enää näyttänyt murheelliselta. Varhain seuraavana aamuna he nousivat ja kumartaen rukoilivat Herran edessä; sitten he palasivat ja tulivat kotiinsa Raamaan. Ja Elkana yhtyi vaimoonsa Hannaan, ja Herra muisti tätä. Ja Hanna tuli raskaaksi ja synnytti vuoden vaihteessa pojan ja antoi hänelle nimen Samuel, sanoen: "Herralta olen minä hänet pyytännyt". (1. Sam. 1:17-20)

- Rukoiltuaan ja saatuaan papin siunauksen Hannan sydän keveni, hän sai ruokahalunsa ja elämänilonsa takaisin. Ja Herra muisti Hannan rukouksen ja lupauksen, avasi hänen kohtunsa ja hän sai kaipaamansa lapsen, Samuelin.
- Tässä on hieno esimerkki siitä, miten Jumala kuulee meidän rukoukset ja vastaa niihin mutta ajallaan ja tavallaan. Meillä on aina lupa vapaasti vuodattaa elämämme kivut ja tuskat ja tuoda myös ilot hänen eteensä. Sillä on myös mieltä keventävä vaikutus, ei meidän tarvitse itse kantaa taakkaamme vaan voimme viedä sen Herralle. Tästä myös Jeesus opetti useassa kohdassa Uudessa Testamentissa.
- Kuinka usein sinä olet tehnyt tiukan paikan tulen jonkin lupauksen Jumalan edessä? Itselläni ainakin on monesti ollut jossain vaikeassa tilanteessa mielessä, että jos Herra tästä auttaa niin kyllä minä sitten enemmän annan ajastani hänelle, luen Raamattua ja rukoilen. Tässä on hyvä myös muistaa, että Jumala ottaa hänen edessään annetut lupaukset vakavasti, niitä ei pitäisi heitellä tuosta vaan ja sitten alkaa perumaan ja selittelemään.
- *Esimerkki lapsen pitkästä odotuksesta omassa elämässä.*

Messikysymyksiä:

- Millainen kilpailutilanne Hannalla ja Peninnalla oli? Miten Elkana suhtautui siihen?
 - Mitkä syyt saivat Hannan lupaamaan syntyvän lapsen Herralle?
 - Kuka toinen Vanhan testamentin merkittävä henkilö oli Jumalan nasiiri?
 - Miten Hannan rukoukset ja Eelin siunaus vaikuttivat Hannan olotilaan?
 - Oletko itse kokenut tilanteita, joissa rukous ja taakkojen vieminen Jumalalle on helpottanut oloasi? Jos haluat, kerro niistä rohkaisuksi muille!
 - Oletko sinä tehnyt Jumalan edessä lupauksia? Millaisia? Kuinka helppoa sinulle on ollut "lunastaa" nämä lupaukset ja toimia niiden mukaisesti?
- Hanna luovutti Samuelin Herralle kuten oli luvannut. Tästä kerrotaan seuraavasti:

Sitten se mies, Elkana, ja koko hänen perheensä lähti uhraamaan Herralle jokavuotista teurasuhria ja lupausuhriaan, mutta Hanna ei lähtenyt, vaan sanoi

miehellensä: "Kun poika on vieroitettu, vien minä hänet sinne, niin että hän tulee Herran kasvojen eteen ja saa jäädä sinne ainiaaksi". Hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: "Tee, niinkuin hyväksi näet, jää kotiin, kunnes olet hänet vieroittanut; kunhan Herra vain täyttää sanansa". Niin vaimo jäi kotiin ja imetti poikaansa, kunnes hän vieroitti tämän.

Mutta kun hän oli hänet vieroittanut, vei hän hänet kanssansa ottaen mukaansa kolme härkää, yhden eefa-mitan jauhoja ja leilin viiniä; niin hän toi hänet Herran huoneeseen Siiloon. Mutta poika oli vielä pieni. Ja teurastettuaan härän he toivat pojan Eelin tykö. Ja Hanna sanoi: "Oi, herrani, niin totta kuin sinä elät, herrani, minä olen se vaimo, joka seisoin tässä sinun luonasi rukoillen Herraa. Tätä poikaa minä rukoilin; Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin. Sentähden myös minä suostun antamaan hänet Herralle: kaikiksi elinpäiviksensä hän olkoon Herralle annettu." Ja Samuel rukoili siellä Herraa. (1. Sam. 1:21-28)

- Hanna siis luovutti Samuelin Jumalalle nasiiriksi. Hänen miehensä suostui tähän. Mooseksen lain mukaan Elkanalla olisi ollut oikeus sinä päivänä, jona hän tästä lupauksesta kuuli, kieltää se ja lupaus olisi rauennut. Mutta Elkana ei käyttänyt tätä veto-oikeuttaan, totesi vain, että tee niin kuin hyväksi näet kunhan Herra täyttää sanansa. Oli edelleenkin mies paikallaan.
 - Imettämisen loputtua eli noin 3-vuotiaana Samuel siis vietiin pyhäkköön ja annettiin sinne vieraiden kasvatettavaksi. Oliko tämä vaikea hetki Hannalle ja Elkanalle? Varmaan siinä oli paljon tunteita pelissä. Hanna oli nyt luopumassa siitä mitä oli pitkään odottanut ja kaivannut ja antamassa lastaan vieraan hoiviin. Voi myös miettiä miltä Samuelista tuntui. Ainakin Samuel oppi rukoilemaan Herraa kuten tuossa viimeisessä jakeessa todetaan.
 - Mutta Hannan asennetta kuvaa luvussa 2 oleva Hannan ylistysvirsi, jossa Hanna puhkeaa ylistämään Jumalan suuria tekoja, hänen kaikkietävyyttään ja kaikkivaltiuuttaan. Jumala tietää kaiken, hän antaa elämän ja kuoleman, hän ei ole meille tilivelvollinen teoistaan. Ylistysvirressä on myös viittaus Messiaaseen ja hänen tulevaan kuninkuuteensa.
 - Lapsen luovuttaminen Herralle olikin siis suuri ilon hetki Hannalle. Hänen ylistysvirressään on yhtymäkohtia Marian kiitosvirteen. En ala nyt näitä kohtia tarkemmin lukemaan, mutta ne ovat hienoja kohtia Raamatussa. Jumala voi antaa ihmiselle suuren ilon olosuhteista huolimatta. Tuo ilo kumpuaa ennen kaikkea siitä, kun saa ja voi elää ja tehdä Jumalan tahdon. Oletko sinä joskus tuntenut tällaista iloa elämässäsi?
 - Hanna sai myös "korvauksen" uhristaan Jumalalta. Kun Hanna ja Elkana kävivät vuosittain Samuelia tapaamassa, Eeli siunasi aina heitä:
- Silloin Eeli aina siunasi Elkanan ja hänen vaimonsa ja sanoi: "Herra antakoon sinulle lapsen tästä vaimosta sen sijaan, jonka hän on suostunut antamaan Herralle"; sitten he menivät kotiinsa. Ja Herra piti Hannasta huolen, niin että hän tuli raskaaksi ja synnytti vielä kolme poikaa ja kaksi tytärtä. (1. Sam. 2:20-21)**
- Herra piti heistä huolen ja antoi Hannalle moninkertaisesti takaisin sen mistä hän oli luopunut. Tässä on yksi Jumalan valtakunnan periaatteesta, joka toimii tänäkin päivänä. Vastaavastihan kävi mm. Jobille, joka menetti (kylläkin tahtomattaan) lapsensa ja omaisuutensa mutta sai sen moninkertaisesti takaisin.

Messikysymyksiä:

- Miten Elkana toimi kuultuaan Hannan antamasta lupauksesta? Miten se kuvasi hänen Jumalasuhtettaan?
- Lue Hannan kiitosvirsi (1. Sam.2:1-10). Miten nuo jakeet kuvaavat Hannan tunteita sen jälkeen, kun hän oli luovuttanut lapsen Herralle? Miten nuo jakeet kuvaavat Jumalaa ja hänen luonnettaan ja ominaisuuksia?

- Jumala voi antaa ihmisen sydämeen suuren ilon olosuhteista huolimatta? Oletko sinä joskus tuntenut tällaista iloa elämässäsi?

Samuel pyhäkössä

- Pieni Samuel kasvoi Siilon pyhäkössä pappi Eelin ohjauksessa ja eli lähellä Herraa. Hän oppi tuntemaan lain käskyt. Mutta siellä palvelivat myös Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, jotka olivat täysin kelvottomia pappeja.
- Sen ajan luopumus ja synty näkyi pappienkin toiminnassa. Eelin pojat häpäisivät uhrin ja rikkoivat uhrimääräyksiä ahnehtimalla uhriksi tuotua ruokaa säädösten vastaisesti. He myös makasivat pyhäkköpalvelusta tekevien naisten kanssa. He eivät pitäneet Jumalaa pyhänä ja rikkoivat häntä vastaan eivätkä totelleet isäänsäkään, vaikka tämä nuhteli heitä. Voi sanoa, että vatsa oli heidän Jumalansa. He rikkoivat toiminnallaan aika montaa 10 käskystä.
- Jostain syystä Jumala oli kärsivällinen ja salli tämän jatkua eikä Eelikään puuttunut asiaan riittävän jämäkästi. Elli ei siis hoitanut vastuutaan hengellisenä johtajana. Mutta lopulta Jumala puuttui asiaan, Eelin pojat saivat surmansa sodassa filistealaisia vastaan ja liitonarkkukin joutui filistealaisten haltuun. Myös Eeli itse kuoli ja pappeus vietiin koko Eelin suvulta. Oltiin siis aika pohjakosketuksessa. Tästä pappeuden loppumisesta tuli profetia Eelille nimettömäksi jääneeltä Jumalan profeetalta. Mutta tässäkin profetiassa on lupaus paremmasta, Jumalan mielen mukaisesta pappeudesta. Tämä profetia toteutui, kun Eelin suvun pappeus siirtyi Daavidin aikana Saadokin suvulle. Jeesuksen aikaisten saddukeusten nimen uskotaan juontuvan juuri Saadokista. Tästä profetiasta kerrotaan 1. Samuelin kirjan luvussa 2 ja Eelin ja hänen poikiensa kohtalosta luvussa 4.
- Hofni ja Piinehas olivat siis huonoja esikuvia Samuelille, mutta Samuel oli uskollinen Jumalalle ja palveli häntä ehyellä sydämellä. Jumalattoman menon keskellä Herra kasvatti Samuelista hyvän palvelijan ja valmisti häntä suurempiin tehtäviin. Hänet oli erotettu ja pyhitetty Jumalalle. Mitä kaikkea hänen tehtäviinsä kuului sitä ei Raamatussa kerrota mutta monta kertaa todetaan, miten oppipoika Samuelin toiminta poikkesi Eelin poikien toiminnasta:
- 1. Sam 2: 17-18, 26:

Ja nuorten miesten synty oli kovin suuri Herran edessä, koska he pitivät Herran uhrilahjan halpana. Mutta Samuel palveli Herran edessä, puettuna, vaikka oli poikanen, pellavakasukkaan. (1. Sam. 2:17-18)

Mutta he eivät kuulleet isäänsä, sillä Herra tahtoi surmata heidät. Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistaan ja oli sekä Herralle että ihmisille otollinen. (1. Sam. 2:25-26)

- Tämä esimerkki kutsuu meitäkin elämään nuhteettomasti tässä ajassa ja tämän maailman keskellä. Elämään lähellä Herraa ja seuraamaan häntä, vaikka ympärillämme meno olisi millaista. Vaellustamme tarkataan, Jumala näkee kaiken meissä aina salatuimpaan saakka ja myös muut ihmiset katsovat vaellustamme. Meidän ei pidä mennä mukaan siihen mikä on Jumalan silmissä väärin, vaikka siihen olisi kovakin paine. Joudumme tekemään parannusta omista synneistämme ja vetämään rajoja elämässämme. Tämä saattaa herättää ihmetystä ja joskus johtaa siihen, että meitä hyljeksitään. Mutta se saattaa johtaa myös kunnioitukseen ja siihen, että kysytään miksi sinä noin teet. Ja tällöin meidän pitää olla valmiit vastaamaan kysyjälle ja kertomaan uskostamme.

Messikysymyksiä:

- Lue 1. Sam. 2: 12-18 ja 22-26. Millä eri tavoille Eelin pojat rikkoivat Jumalan tahtoa ja käskyjä vastaan? Miksi he tekivät niin, vaikka olivat pappeja?
- Miten Eeli suhtautui poikiensa rikkomuksiin? Miten hänen olisi mielestäsi pitänyt ylipappina ja tuomarina toimia tuossa tilanteessa?
- Miten Samuelin toiminta poikkesi Eelin poikien toiminnasta?
- Onko sinulla ollut elämässäsi tilanteita, joissa olet joutunut vetämään selkeitä rajoja suhteessa ympärilläsi oleviin ihmisiin ja heidän tekoihinsa tai sanoihin? Miten helppoa se on sinulle ollut? Miten sinuun on suhtauduttu näissä tilanteissa, kun olet erottautunut muista käytökselläsi?

Samuelin kutsuminen ja tehtävä

- Samuel oli ilmeisesti n. 12-vuotias kun Herra kutsui hänet työhönsä ilmestymällä suoraan yöllä hänelle. 1. Samuelin kirjan 3. luvun alussa todetaan, että Herran sana oli harvinainen siihen aikaan eivätkä näyt olleet tavallisia. Pyhä Henki ei ollut kaikkien päällä ja Jumala ilmestyi harvoin ja valitusti.
- Samuelkaan ei heti tunnistanut Jumalan ääntä, luuli sitä Eelin ääneksi ja meni herättämään Eeliä. Eelikään heti ymmärtänyt, että kyse oli Jumalan puheesta. Mutta Jumala jatkoi sinnikkäästi, koska hänellä oli asiaa Samuelille. Vasta kolmannen kerran jälkeen Eeli ymmärsi, että Jumala oli se, joka herätti Samuelin ja Eeli ohjeistikin Samuelia.

Ja Eeli sanoi Samuelille: "Mene ja pane maata; ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: 'Puhu, Herra; palvelijasi kuulee'". Samuel meni ja pani maata sijallensa. Niin Herra tuli ja seiso ja huusi niinkuin edellisilläkin kerroilla: "Samuel, Samuel!" Samuel vastasi: "Puhu, palvelijasi kuulee". Ja Herra sanoi Samuelille: "Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti. Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa. Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla'." Ja Samuel makasi aamuun asti ja avasi sitten Herran huoneen ovet. Eikä Samuel uskaltanut kertoa Eelille sitä ilmestystä. (1. Sam. 3:9-15)

- Näin Jumala puhui, itse asiassa huusi ja myös ilmestyi Samuelille seisoen hänen vuoteensa ääressä. Samuel sai siis tällaisen vakavan viestin Jumalalta ja joutui jo nuorena antamaan vaikean sanan Eelille hänen suvustaan. Samuel uskalsi sen lopulta tehdä, vaikka hän varmaankin piti Eeliä omana isänään. Itse asiassa Eeli pakotti ja uhkaili hänet niin tekemään. Viesti oli vakava: Jumalan kärsivällisyys Eelin poikia kohtaan oli lopussa eikä olisi enää uhria, jolla sen voisi sovittaa.
- Samuel siis vahvisti sen profetian, joka jo aiemmin oli Eelille annettu. Eeli ei viestin saatuaan kapinoinut tai selitellyt vaan totesi " Hän on Herra; hän tehköön, minkä hyväksi näkee". Eeli oli ilmeisesti luopunut toivosta omien poikiensa suhteen.
- Tästä alkoi Samuelin profeetallinen tehtävä. Tästä jo nähdään, että profeetan tehtävä ei ole aina helppo, siinä joutuu myös nuhtelemaan ihmisiä. Vanhassa testamentissa profeetan tehtävä oli haastava luopumuksessa elävän kansan keskellä.

Messikysymyksiä:

- Miksi Samuel ei heti tunnistanut Herran ääntä ja kutsua? Kuinka monta kertaa Herra kutsui Samuelia?
- 1. Sam. 3: 15-18. Miksi Samuel ei heti uskaltanut kertoa Jumalan puhumista sanoista Eelille? Mitä Eeli teki siinä tilanteessa? Miten Eeli suhtautui Herralta tulleeseen profetiaan?
- Oletko kokenut, että Jumala on joskus puhunut sinulle suoraan? Mitä hän sanoi ja millainen tilanne se oli? Miten helppoa sinulle oli tunnistaa, että kyse oli Jumalan puheesta?

- Miten Samuel kasvoi tästä tehtävänsä:

Ja Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssansa eikä antanut yhdenkään sanoistansa varista maahan. Ja koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä. Ja Herra ilmestyi edelleenkin Siilossa; sillä Herra ilmestyi Samuelille Siilossa Herran sanan kautta. Ja Samuelin sana tuli koko Israelille. (1. Sam. 3:19-21)

- Samuelin sanat siis osuivat aina kohdalleen. Tästä ymmärrettiin, että Samuel oli profeetta.
- Vanhassa testamentissa Pyhä Henki vaikutti lähinnä erityisten profeettojen kautta. Uuden testamentin aikaan profetoiminen laajeni, mutta niin kuin Paavalin kirjeissä sanotaan, se on vajavaista. Sen vuoksi profetiat tulee aina koetella Jumalan sanan kautta. Uudessa testamentissa Paavali määrittelee profetian niin, että se on aina tarkoitettu seurakunnalle rakennukseksi, kehotukseksi ja lohdutukseksi. Kehotuksen sanojen on joskus pakko olla kovia.
- Herra siis ilmestyi Samuelille Siilossa sanansa kautta ja koko kansa vakuuttui Samuelin saamasta kutsusta ja tehtävästä. Herra nosti näin Samuelin koko kansan herättäjäksi ja hengelliseksi johtajaksi ja hän menestyi tässä tehtävässä. Hän oli Herran valittu ja valtuuttama auktoriteetti.
- Mutta Samuelkaan ei ollut täydellinen. Isänä hän ei onnistunut, sillä Samuelin omat pojat eivät seuranneet isänsä jalanjälkiä. Vanhentuessaan Samuel yritti nostaa omat poikansa seuraajikseen, mutta ”he eivät vaeltaneet hänen teitensä”. Ehkä Samuel itse jäi vaille oikeaa isää eikä hän vain osannut olla sellainen omille lapsilleen?
- Samuelin kirjojen tutkimista jatketaan ensi kerralla eteenpäin. Samuel joutui moniin tehtäviin. Jumala nosti hänet kovan koulun kautta merkittävään tehtävään kansan johtajana. Tässä tehtävässä hän joutui myös olemaan Jumalan ja ihmisten välillä ja tekemään myös asioita vasten omaa tahtoaan.
- Samuelin kirjoissa ja koko Israelin kansan historiassa on nähtävissä mielenkiintoinen aaltoliike. Oli hyviä ja huonoja aikoja ja kuninkaita, epäjumalanpalvelusta ja Herran puoleen kääntymistä. Kun kansa kunnioittaa Jumalaa ja hänen säädöksiään hyvinvointi lisääntyy. Hyvinvointi saa kuitenkin kansan helpommin luopumaan Jumalasta. Kun kansa luopuu Jumalasta se saa aikaan pahoinvointia ja pahimmillaan se voi johtaa kansan tuhoutumiseen. Kun kansa hädässään kääntyy pyytämään apua Jumalalta ja etsii Hänen tahtoaan, on Herra uskollinen kansalleen ja nostaa sieltä aina johtajia ja kuninkaita, jotka tekevät sitä, mikä on Herran silmissä oikein. Hyvinvointi alkaa taas lisääntymään.
- Voisikohan tässä aaltoliikkeessä olla meille jotain opittavaa. Ainakin se, että kristittyinä meidän ei tule missään tilanteessa menettää toivoamme paremmasta. Jumalalla on lopulta kaikki avaimet ja myös aikataulut hallussa. Hän myös nostaa ajallaan kansan herättäjiä, niin myös meidän aikanamme. Meidän tehtävämme on ennen kaikkea rukoilla, että Jumala armostaan antaisi meidänkin maallemme vielä herätyksen ja uudistumisen aikoja.

Messikysymyksiä:

- Millaiseen tehtävään Jumala nosti Samuelin? Millaisilla lahjoilla Jumala varusti hänet tähän tehtävään?

- Miten Israelin kansan historiassa toteutunut Herrasta luopumisensa hänen puoleensa kääntymisen aaltoliike on nähtävissä meidän aikanamme? Missä vaiheessa olemme kansakuntana nyt mielestäsi menossa?
- Mistä tällainen aaltoliike perimmältään johtuu? Miksi Jumala sallii sen ja mitä hän sille tekee? Mitä me voimme kristittyinä ja seurakuntana tehdä, että tällaista aaltoliikettä ei olisi?